

Virum den 22. april 2020

Til Ellebæk Kontaktnetværk

Ellebæk Kontaktnetværk har henvendt sig til mig for at spørge - på baggrund af min mangeårige ansættelse som læge under Kriminalforsorgen – om jeg ville kommentere deres undersøgelse, inden den blev sendt videre til politikerne. Jeg finder, at Kontaktnetværkets undersøgelse er særdeles relevant og er et glimrende supplement til the *European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment's* [CPT's] rapport om forholdene i Ellebæk.

I årene 1986 - 2001 var jeg ansat som administrerende overlæge på *Anstalten ved Herstedvester*, der tidligere blev kaldt *Psykopatforvaringen*. Anstalten var den eneste af sin art i Danmark. Der var omkring 20 behandlere: psykiatere, psykologer, sygeplejersker og socialrådgivere.

Behandlerpersonalet arbejdede tæt sammen med det uniformerede personale. Vi følte alle, at vi havde en god og meningsfuld arbejdsplads. De fleste behandlere og betjente blev i deres stillinger i årevis. Det står i skærende kontrast til, at man i dag generelt har store problemer med at rekruttere nye fængselsbetjente til Kriminalforsorgen – ligesom man kun har kunnet besætte godt 60% af stillingerne i Ellebæk samtidig med, at der er en stor udskiftning i personalet.

BILAG E

Da jeg arbejdede i Kriminalforsorgen var Danmark verdenskendt for sin humane behandling af indsatte. Der kom mange besøg fra udlandet for at se og høre om Anstaltens behandlingsarbejde. Samtidig hermed blev den danske læge, Inge Kemp Genefke, internationalt kendt for sit store arbejde med behandling af torturofre. Anstalten havde 1990 og 1996 besøg af *CPT* med langt overvejende positive bemærkninger fra komiteen.

Det har været meget beskæmmende at høre og læse om den generelle udvikling inden for det danske justitsvæsen de sidste 20 år. Siden årtusindskiftet er der indført en stadig øget strafflængde, og flere afsoner til endt straf, så man ikke har mulighed for at følge den indsatte efter løsladelsen. Afsoningsforholdene er blevet stadig mere restriktive og straffende. Isolation bruges i øget omfang som sanktion for disciplinære overtrædelser – såkaldte strafcelleanbringelser. Fokus er på straf og ikke på behandling – tværtimod anses det for vigtigt, at de indsatte ikke har det for godt ud fra en tese om, at det vil virke forebyggende. Tværtimod vil en sådan tilgang og inhuman behandling af indsatte utvivlsomt føre til, at en farlig indsat vil blive endnu farligere og hævntørstig, når han løslades på endt straf. Det eneste, der med sikkerhed kan forhindre, at en person begår ny kriminalitet, er, hvis vedkommende har noget at miste, men det vil personen ikke have ved den nuværende politik.

Læsningen af *CPT's* rapport fra april 2019 om forholdene i Ellebæk er ikke kun beskæmmende men direkte rystende. Jeg ville ikke have troet, det var muligt, at vi i Danmark i 2020 ville byde sådanne forhold til frihedsberøvede mennesker. Og de indsatte i Ellebæk er ikke engang kriminelle. Hvordan er det gået til, at vi danskere, der tidligere var kendt for vores humane

BILAG E

behandling af frihedsberøvede, i dag har forhold, der beskrives som de værste i Europa? *CPT's* formand, Hans Wolff, er citeret for at sige: "Der var forhold i Rusland, Tyrkiet og Ukraine, der blev nævnt som værre steder. Men selv i de lande finder vi bedre forhold end i Danmark." Jeg tror, at toneangivende politikere ved deres ubehagelige retorik har formået at ændre den danske folkesjæl henimod en accept af, at flygtninge og andre grupper som eksempelvis kriminelle skal behandles hårdt og ikke tilbydes den samme form for retssikkerhed som andre borgere. Hvor man tidligere modtog de dårligste kvoteflygtninge, er det beskæmmende, at vi i dag har problemer med overhovedet at modtage kvoteflygtninge.

Da den tidligere udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg strammede de 'motivationsfremmende foranstaltninger,' indførte Danmark muligheden for at pålægge ekstra lidelse på i forvejen traumatiserede mennesker, for at få dem til at medvirke til noget, de ikke ønskede. Disse foranstaltninger skal være så utålelige som muligt. Den slags metoder kender vi ellers kun fra diktaturstater.

Justitsminister Nick Hækkerup sammenligner 'motivationsfremmende foranstaltninger' med 'et skub i ryggen' og udtrykker tilfredshed med *CPT's* kritik af Ellebæk, anfører at dårlige forhold netop vil øge motivationen for at tage hjem. For 20 år siden ville en justitsminister have fundet det meget ubehageligt at få en skarp kritik fra *CPT* og straks have anmodet Kriminalforsorgen om at rette op på kritikpunkterne.

Retsordfører Peter Skaarup svarer i anledning af *CPT's* kritik af forholdene i Ellebæk, at afviste asylansøgere ikke skal bo på et luksushotel. Som om der

BILAG E

kun var de to muligheder: enten et luksushotel eller en fængselslignende institution, der beskrives som den værste i Europa.

Med venlig hilsen

Heidi Hansen,

Virum Stationsvej 143 st.,

2830 Virum.